

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Wiedeń, d. 2. Lipca. — Rosyanie weszli do Jass na dniu 25. Czerwca w 12,000.

Journal de Constantinople uważa przekroczenie granic przez Rosyan za wypowiedzenie wojny.

Wiedeń, d. 2. Lipca. — Inny korespondent donosi: dzienniki nasze poranne tchną dziś pokojem, lubo niepowątpiewają o wejściu Rosyan do Księstw naddunajskich i zwracają uwagę na oświadczenie porty, że wejście to będzie uważane za wypowiedzenie wojny. — Mówią, że feldzeugmeister hr. Gyulai w skutek zaproszenia wyjechał do Petersburga, celem odwiedzenia obozu.

Londyn, 1. Lipca. — W izbie niższej odrzucono poprawkę lorda Stanlea w bilu India. Ministerstwo pozostało w mniejszości 182 głosów.

Berlin, dn. 3. Lipca. — N. Pan raczył nadać król. belgijskiemu generałowi porucznikowi de Liem order orla czerwonego pierwszej klasy, tudzież kr. belgijskiemu podpułkownikowi Moerkerke i Goethals order orla czerwonego trzeciej klasy.

Berlin, d. 2. Lipca. — N. król grecki przybył tu z Hamburga i po krótkim zabawieniu z Bellevue wyjechał dalej.

J. ces. w. arcyksiężna Zofia i arcyksiążę Karól Ludwik austriacy wyjechali ztąd do Wiednia.

Berlin, dn. 2. Lipca. — Ponieważ nieźmiernie pomógł się żądania pieniędzy po tutajszych instytucjach pieniężnych, przeto tutajsze towarzystwo diskontowe podwyższyło diskonto z 4 na 5 proC. W pruskim banku jeszcze nie chwycono się tego środka, ale wzięto to na nważę i zapewne i w tym instytucie podniesie się diskonto, jeżeli ten nawal domagających się pieniędzy nie zmniejszy się.

— W ostatnich dniach niemałe wrażenie uczynił obrot na giełdzie zbożowej, ponieważ cztery tutajsze domy handlowe wykupiły wszystkie zapasy żyta za pomocą jednego domu wielkiego bankierskiego. Ponieważ obrot ten zupełnie się udał, przeto żyto skoczyło na raz z 52½ na 62 tal. za wencplu. Ciekawi jesteśmy, jak się to skończy, lubo spekulacyą tę potępiono już dawno ze strony moralnej.

— Staats-Anzeiger pruski ogłosił przyjęte na ostatnim sejmie prawo o opodatkowaniu kolei żelaznych w Prusiech. Podatek obliczony jest od czystego dochodu kapitału akcyjnego: pobieranym będzie aż po 4% dochodu, 1/10 podatku; do 5%, 2/10; do 6%, 1/5, a wyżej 1/3; podwyżka ta wszelako tak się ma rozumieć, iż w ogóle do 4% dochodu podatek wynosi 1/10, a dopiero co ten dochód przenosi, obłożone jest stosunkowo rosnącym podatkiem.

Francya.

Paryż, d. 29. Czerwca. — Monitor ogłasza dekret wydany w skutek sprawozdania ministra spraw duchownych i pozwalający mu na wniosek biskupów dycezyalnych chorowitym lub podeszłym wiekiem duchownym, którzy przeszło lat 30 pełnili obowiązki duchowne, wypłacać pensye z osobno na ten cel wyznaczonej kasy.

— Były minister policyi de Maupas wyjeżdża za dwumiesięcznym urlopem do departamentu Aube, zanim się uda do Neapolu.

— Liczba uwięzionych, a podejrzanych o polityczne zabiegi wynosi 150. Śledztwo spieszenie się toczy i mówią, że skarga wkrótce oddaną będzie izbie oskarżeń.

— Constitutionnel mówi o obsadzeniu księstw naddunajskich, co następuje; zdaje się być rzeczą pewną, że Turcyja ograniczy się na protestacyi przeciw poruszeniom armii rosyjskiej i Anglia z Francją w tym przypadku się nieruszają. Ale że status ten quo nie może się w nieskończoność przedłużać, przeto Rosya zapewne oświadczy się, co dalej zamierza robić, albo się cofnie po układzie dyplomatycznym. Rzeczą jest do życzenia, aby stan taki jak najspieszniej ustał, bo chociaż nie jest wojną, wszystkie niedogodności zawiera tejsze dla Turcyi i jej sprzymierzeńców.

— W czwartek odbędzie cesarz przegląd nad obozem w Satory. — Wszystkie dzienniki, które wczora jeszcze oddychały pokojem, dziś nastrajają wojenne trąbki, bo ani wątpić można o przejściu Rosyan przez Prut. Nawet Pays okazuje ducha wojennego i wszystkie kursa na giełdzie spadły. Nadeszły na Marsylią ze wschodu bardzo niepomyślne wiadomości, ale ich nie rozgłaszają, aby zbyt dotkliwie nie zaszkodzić

ludziom giełdowym, bo likwidacya się rozpoczyna. Podobno Turcyja wezwła posłów de la Coura i lorda Redcliffe aby wydali rozkazy do flot, wpłynięcia do Dardanelów, gdyby Rosyanie weszli do księstw naddunajskich. Mówią, że pan de la Cour otrzymał surowe instrukcyje i ma polecenie do rozkazania flocie francuzkiej, aby spustoszyła nadbrzeża rosyjskie i pływala po morzu czarnem na przypadek, gdyby armia rosyjska przekroczyła granice tureckie. (Są to domysły korespondenta, bo nikt nie zna zamiarów rządu francuzkiego i zapewne bez udziału rządu angielskiego działać nie zechce.) Wiadomości te niepomyślny wywarły skutek na giełdę. Wszystkie kursa spadły.

— Listy z Jass otrzymane z d. 18. donoszą, że rządy multanśki i wołoski uwiadomione zostały urzędownie, że Rosyanie wejdą do księstw naddunajskich. W notach urzędowych powiedziano: gabinet petersburski oświadcza formalnie, że cesarz wojsko swe nie wyszle do Multan, w celu prowadzenia wojny i że obsadzenie to nie będzie napacją. Z tego powodu rozkazał, że w administracyi nie zostanie zmienionym, urzędnicy pozostaną na swych posadach, podatki będą pobierane bez przerwy, a służba celna ma trwać dalej. — Siecle mający pewne stosunki z Veli baszą, powtarza dzisiaj, że porta uważać będzie wejście Rosyan do księstw naddunajskich za wypowiedzenie wojny i wezwie połączone floty francuzką i angielską, aby weszły do Dardanelów. Po dziela to przekonanie, że pokój choć na krótki czas, zostanie zakłócony. Monitor nieprzestaje zamieszczać nieprzyjaznych artykułów prasy angielskiej, niezdradzając własnego zdania.

Paryż, d. 30. Czerwca. — Wczorajszy dekret powołuje wiceadmirała Hamelina w miejsce de la Susse wchodzącego do rezerwy marynarki, na naczelnego dowódcę floty morza śródziemnego.

— Pierwszy fundusz na kasę starych lub schorząłych duchownych składać się będzie z 5 mil. fr., które będą wzięte ze sprzedaży dóbr orleańskich. Sądzą, że duchowieństwo tego uposażenia nieprzyjmie, chyba, że Rzym da do tego upoważnienie.

— Patrie powiada, że wszystko otrzymali Grecy od Turcyi, czego domaga się Rosya, a nawet więcej, jak to hatiserif sultański dowodzi. Rosya więc osiągnęła pod względem religijnym wszystko i powinna sobie powinszować teraz szczęścia. Chodzi jej atoli jeszcze o prawo mieszanania się do spraw wewnętrznych i administracyi państwa tureckiego, czyli o kontrolowanie sultana w jego aktach. Gdyby ktokolwiek chciał jeszcze powątpiewać o tej chęci, niech przeczyta z uwagą notę kanclerza państwa rosyjskiego Nesselrodego, a przekona się, co leży na dnie. Jakże są tam zażalenia? Czyliż żali się Rosya, na niedolę rajasów greckich? W obec ostatniego firmanu podobne żale upadają. Wszystkie reklamacye Rosyi o to się jedynie rozbijają, że porta nie chce najmniejszego przyjąć zobowiązania. Owoż to jest cała obelga, za którą Rosya żąda zadośćuczynienia. Porta sprawiedliwie trwa w uporze, nie chce brać żadnego zobowiązania w obec Rosyi, któreby stawiało ją na miejscu sędziego polubownego między sultanem a jego poddanymi. Gdyby porta inaczej działała, dopuszczałaby się zdrady niepodległości. Turcyja to dobrze czuje.

— Nowo zamianowany admirał Hamelin, znanym jest z gorliwości i przywiązania do bonapartyzmu i lubi wojnę. Jedzie w tej chwili do Marsylii z nowymi instrukcyami. Admirał de la Susse dopuścił się przekroczenia, bo opuścił przystań pod Salaminą w 48 godzin później, jak miał rozkaz, dając za powód, że czekał na jeden okręt. Z tego powodu wyprzedziła angielska flota francuską na przystani Besika, gdzie armaty admirała Dundasa powitały flotę francuską. Cesarz nadzwyczajnie się rozgniewał na admirała de la Susse i natychmiast odjął mu dowództwo i każe go zapewne stawić przed sąd wojenny.

— Wczora dano rozkaz do wysłania 60,000 karabinów do Konstantynopola.

— Pan Persigny, minister spraw wewnętrznych, obejmując po zniesieniu ministerstwa policyi nadzór nad prasą, powołał do siebie dziennikarzy i oświadczył im, że mogą teraz swobodniej pisać. Im rząd staje się silniejszym, tym więcej pozwala na zmiany praw surowych prasy. Jest nawet widok że prawa te znacznie zmienione zostaną. Krok ten rządu przyjęto z wielką przychylnością.

Odpowiedź posłów zagranicznych, na prośbę porty, o radę, co ma czynić w sprawie nieporozumień pomiędzy nią a Rosją, brzmi jak następuje: Stambul, dnia 21. Maja. — Reprezentanci W. Brytanii, Francyi, Austrii i Prus w odpowiedzi na wypowiedziane przez J. Exc. Re-

szysza paszę życzenie poznania ich opinii względem projektu noty komunikowanego przez księcia Menżykowa w drodze prywatnej, są tego zdania, że «w kwestyi dotyczącej z tak bliska wolności działania i udziałności J. C. M. sultana, J. E. Reszdy pasza najlepszym jest sędzią tego, co mu przedsięwzięcie wypada, i nie uważają się za upoważnionych w obecnej okoliczności, wyrzekać opinii swojej w tym przedmiocie.

Podpisano: Redcliffe, E. de Lacour, E. de Kletzl, Wildenbruch.

Paryż, dnia 21. Czerwca. — (*Koresp. Cz.*) Sprawa wschodnia zajmuje coraz bardziej uwagę publiczną. Ambasador francuzki w Petersburgu ma donosić, że cesarz Mikołaj nie chce nic ustąpić z swych uroszczeń. Toż samo ma powtarzać p. Kissielew w Paryżu; ostatni, miał w tych dniach posłuchanie w St. Cloud. Gdy oświadczył, iż cesarz, jako głowa kościoła greckiego, nie może opuścić sprawy protektoratu i że zajmie Moldo Wołoszczyznę, cesarz miał powiedzieć, iż to będzie zrobionem przeciw traktatom, i że wtedy floty sprzymierzone przejdą Dardanele. P. Kissielew odrzekłszy, iż najście Moldo-Wołoszczyzny będzie tylko naruszeniem traktatu między Turcyą a Rosyą, a przejście Dardanelów będzie złamaniem traktatu europejskiego, zapytał cesarza, co zamierza zrobić w razie przejścia Prutu przez armię rosyjską? «Moi ambasadorowie, odpowiadał cesarz, odebrali już w tym względzie moje rozkazy.» Odpowiedź cesarza niezaspokoila naturalnie p. Kissielewa. Jeśli cesarz Mikołaj ma być nieugięty, to cesarz Francuzów jest nim podobno jeszcze więcej, jeśli kiedy to dzisiaj nasuwa się przysłowie: trafiła kosa na kamień. Po audyencji pana Kisselewa zebrała się rada ministrów, na której były rozbieżne wszystkie fazy, przez które mogłaby przejść sprawa wschodnia. Gdy jeden z ministrów zagadł cesarza: «a nuż Anglia nas opuści?» — «wtedy, odrzec miał cesarz, opuszcze Stambuł, a pomaszeruje na Belgią.»

Zdaje się, że rząd francuzki przyjął w sprawie wschodniej następujące zasady: przejście Prutu przez armię rosyjską ma być uważane za casus belli między Rosyą a Turcyą, a przejście przez Dunaj za casus belli między Rosyą a Francją i Anglią, jeżeli nie całą Europą. W razie przejścia Prutu, flota francuzko-angielska ma przejść Dardanele i zatrzymać się pod Stambulem. (?) Francya zaś ma powołać do broni 200,000 rekrutów, stawić 40 tysięczny korpus obserwacyjny nad granicą Włoch, wzmocnić załogę rzymską o 15,000, i wspólnie z Anglią, posłać do Turcyi 32,000 wojska lądowego (20,000 Francuzów, a 12,000 Anglii.) W razie przejścia Dunaju przez armię rosyjską, flota francuzko-angielska ma przebyć Bosfor pod wodzą admirała francuzkiego (podobno Baudin), a inna flota francuzko-angielska, pod wodzą admirała angielskiego, ma przebyć Sund. Taki ma być plan Napoleona III. Mówią, że cesarz wygotował już rodzaj manifestu, który ma ogłosić w Monitorze, w razie przejścia Prutu przez armię rosyjską, lecz, że nieodebrał dotąd zapewnienia, iż Anglia na ułożony przez niego plan przystaje — Zagrożeniu najściem Belgii, w razie najścia przez Rosyą Stambułu, Prusy starają się o utrzymanie pokoju i dla tego występują przeciw Rosji. Posel pruski w Stambule oświadcza się żywiej przeciw ultimatum księcia Menszykowa niż ambasadorowie francuzki i angielski. Ze swjej strony, cesarz Francuzów, w chęci przeciagnięcia Prus, daje rozkaz marszałkowi de St. Arnaud udania się do Sarrelouis dla komplementowania księcia pruskiego, bawiącego obecnie w prowincjach nadreńskich. Austria wszedłszy już na drogę polubownego załatwienia zająć z Piemontem i Szwajcaryą, wysłała jak mówią arcyksięcia Ferdynanda Maksymiliana, brata cesarskiego do Stambułu, co także rozmaite wywołuje wnioski.

Broń, którą Francya posłała sultanowi przez kapitana Magnan, ma posłużyć do uzbrojenia statków tureckich, nakształt weneckich; kapitan Magnan został przyłączony do sztabu tureckiego. Hiszpania posłała Turcyi transport mułów, które mają być użyte do artylerji. Dzienniki podają ogromne liczby wojska, które Turcyja ma posiadać. Niezwyczajną liczbę tę trzeba zmniejszyć więcej niż o połowę. Mówią, że flota sprzymierzona mogłaby z trudnością spalić flotę rosyjską w Sebastopolu, z przyczyny wielkich fortyfikacyi tej twierdzy morskiej, lecz, że Petersburg mógłby być łatwiej dotknięty. Sir Charles Napier, zwykły był mawiać na meeningach: «niech mi admiralicyja da eskadrę, a podejmuję się spalić wkrótce Petersburg.» Nowy dziennik angielski The Press organ D'Israelego i torysów, powstaje obelżywie na lorda Aberden za jego opieszałość w sprawie wschodniej i danie się po raz drugi w pole wywieść przez Rosyą. Przypomina on, że lord Aberden był ministrem spraw zagranicznych r. 1828. i że on przyczynił się głównie do ułatwienia Rosji zwycięstwa nad Turcyą. Z okazji tego zwycięstwa, jeden dziennik przypominał, iż kapitan Szaszkiewicz, Polak w służbie rosyjskiej, dotarł wtenczas ze swoim szwadronem do samego Stambułu.

L'Indépendance znowu nieprzyszła. Mówią, że dla tego, iż zawiera wyciąg z gazety petersburskiej, w którym rząd rosyjski daje opis negocyacyi księcia Menszykowa, mówi, iż skoro porta niechce ustąpić i zezwolić na gwarancyę przywilejów religijnych, choćby przez notę dyplomatyczną, on czuje się przymuszonym popierać swe racje bronią. Gielda spadła znowu. — Nieodebraliśmy dzisiaj dzienników angielskich z przyczyny, że niewychodzą w niedzielę. Depesza jednak telegraficzna donosiła, że wczorajsze dzienniki francuzkie są przeciwnie dość pokojowe. Jak to wszystko pogodzić?

Pogłoski wojenne poruszyły republikanów. — Emigranci francuzcy w Anglii mieli zarzucić teorye i pogodzić się na gruncie akcyi. Nawet Cavaignac miał się zbliżyć do Ledru Rollina. O tej zgodzie doniósł nowy buletyn republikancki, który w tych dniach w Paryżu się okazał. Aby odkryć autorów buletynu, rząd nakazał onegdaj nowe aresztowania, mianowicie na przedmieściach Belleville i Villette. Aresztowani trzymani są w więzieniu Mazas, a ci co już figurowali w spiskach są posyłani czy to do Algierji czy do Kajenny. Tym sposobem rząd ukraca agitacyą republikancką. Dla uchronienia aresztowanych od podobnej dowolności adwokaci republikanscy i rojalistowscy podali rządowi memoriały domagający się zachowania przepisów prawa, to jest prędkiego stawiania aresztowanych przed sędzią instrukcyjnego. Rząd miał przyjąć dobrze memoriały i obiecać, iż przepisy prawne zachowa.

Osoby znające dobrze wschód utrzymują, że Rosya choćby przeszła Prut, Turcyi wojny nie zrobi i że ograniczy się na wymuszeniu na Sultanie firmanów uprawniających chrześcian porówno z Turkami. Firmany te, które się gotują w porcie, mają dawać chrześcianom greckim ogromne swobody, nawet prawo wybierania patriarchy. Wprowadzenie w praktykę tych firmanów osłabi niezmiernie Turków a podniesie żywioł chrześcijański. Ci co są przedewszystkiem przyjaciółmi Turcyi, i którzy pragną wojny, uważają, że Turcyja ma jeden tylko środek obrony: posłać wojsko nad Prut, cofać się, zaangażować wojnę i dać flottom sprzymierzonym okazywać do wejścia na Czarne morze, do spalenia jeżeli można Sebastopolu, a w niemożności tego do zniszczenia fortek rosyjskich pod Kaukazem i rzucenia Czerkiesom broni i prochu. Jaśniej mówiąc, dyplomacya robi pokój, a Turcyja jako Turcyja przedź czy później upadnie.

Anglia.

Londyn, d. 27. Czerwca. — Rząd turecki, mówi Times, doniósł na dniu 15. Czerwca o niezachwianem swem postanowieniu, że odrzuci ultimatum rosyjskie, a chociaż to stanie się w najumiarkowańszy sposób, przecie nas bliżej przywiedzie do przesilenia. Kurjer z odpowiedzią mógł teraz stanąć w Petersburgu, bo podobno cesarz postanowił sam odpowiedzieć rządowi tureckiego odebrać. Teraz nadszedł czas stanowczych rozkazów, wątpliwy atoli, aby armia rosyjska tak wcześnie granice przekroczyła tureckie. Za dawnych czasów i pod starymi wodzami, — z małym wyjątkiem jeniuszów, opatrzonych nadto w nieograniczoną władzę połączoną w jednej osobie — przejście armii z obozu do kroków zaczepnych nie tak bywało łatwem, jak się to wielu wydaje. W roku 1849 trzy miesiące upłynęły, zanim Rosyanie przysposobili się do marszu do Węgier, chociaż już daleko wcześniej pomoc ta Austrii została przyrzeczona i naznaczona, a były powody do pospiechu. Teraz niejedyn powód polityczny każe czekać. Cesarz Mikołaj nie jest znakomitym jeneralem i nigdy nie stawał na czele wojsk swoich od czasu wojny tureckiej w roku 1828, gdzie był obecnym zdobywaniu Warny. Przyznać potrzeba, że Rosya wielki postęp uczyniła w ekwipowaniu się i robieniu amunicyi od tego czasu, były to przedmioty, które się Rosyi długo nieudawały. Jeżeli istotnie ma zamiar cesarz rosyjski prowadzić wojnę, natenczas nie pusi armii na losu igrzysko, ale ją ubezpieczy i skupi. Kraj do którego mu przyjdzie wkroczyć, jest jeszcze w stanie dzikim, ani bitych gościńców, ani miast gęstych, ani innych środków potrzebnych do prowadzenia wojny nie posiada. Z tego co nam powiadano o armii rosyjskiej, wątpić możemy, czyli jest w stanie natychmiast rozpocząć kroki nieprzyjacielskie. Korpus piąty jest na granicy tureckiej; piętnasta dywizya znajduje się w Sebastopolu i zapewne ma przeznaczenie wyładowania nad brzegiem którym tureckim; czternasta dywizja obozuje pod Odessą, a trzynasta przy granicach Besarabii. Te dywizye składają się każda z 12,000, wraz z brygadą lekkiej kawalerji i parku odpowiedniego artylerji. Lekka nieregularna jazda (kozacy) jeszcze na dniu 5. nie doszła do Odessy, chociaż powiadano, że jest w marszu. Szósty korpus stoi ku północy od Mullan, a czwarty jeszcze niezupełnie opuścił Polski. Korpusa te jeszcze się nie połączyły, a więc kampania rozpocząć się nie może tak wcześnie. Tymczasem książę Menżykow i Gorczakow bardzo się okazują czynnymi. Powody dla czego Rosyanie zwłaczają, pochodzą z dwóch przyczyn, raz, że nie chcą sprawy doprowadzić do ostateczności, lub, że spodziewają się za pomocą dyplomatycznych środków łatwiej i coraz więcej osiągnąć. Rzecz tę jeszcze można inaczej wyłożyć, może te zwłoki obrachowane są na danie armii dosyć czasu do zbrania się i połączenia. W każdym przypadku czy z tego czy z owego powodu odbywająca się zwłoka wypada na korzyść Rosyi, bo zbrojąc się za miesiąc stawi się zbrojniejszą i silniejszą do boju, gdy tymczasem słabiej Turcyi źródła się wyczerpią, a pokolenia chrześcijańskie widząc słabość dawnych panów, gotowe na rzecz Rosyi podnieść rokosz. W rzeczy samej ta niepewność i przeciąganie daleko więcej może szkodzić Turcyi, aniżeli wojna, a unikając wszystkiego, coby mogło sprowadzić wojnę, mamy prawo żądać, aby stan ten zagrażający politycznemu bezpieczeństwu i interesom świata, w jak najkrótszym przeciągu czasu zakończył się, bo niepewność ta równa się skutkom rzeczywistej wojny.

W izbie wyższej zapytał dziś lord Lyndhurst, czyli rząd uważa za rzecz wątpliwą, przedłożenie izbie aktu nadesłanego z podpisem Nesselrode o sprawie wschodu, aktu, który uznać musi za najzłudniejsze, najmniejliczniejsze, a najbardziej i najdotkliwiej obrażające z wszystkich aktów, które wydarzyło mu się czytać. Hr. Aberdeen odpowiedział, że nie odpowiadałoby celowi, gdyby akt ten izbie przedłożonym został, ale stanie się temu zadosyć za dui kilka.

Flota w Portsmouth coraz się bardziej powiększa. W ostatnich trzech dniach przyby do niej 3 okręty. Czterdziestu pilotów znających morze bałtyckie otrzymało rozkaz stawienia się na każde wezwanie, a rozpisano po pilotów znających dokładnie Bałtyk.

Londyn, d. 28. Czerwca. — Globe przywiązuje wielkie znaczenie do słów wyrzeczonych przez lorda Lyndhursta na wczorajszym posiedzeniu izby wyższej, ponieważ ten sam wpływ wywiera na tę izbę, jak zmarły książę Wellington. Nie tylko wiek i doświadczenie nadaje wagę słowom jego, ale jeszcze dawniej pokazywał wielkie sympatye cesarzowi i bronił go przeciw pociskom. Globe zaręcza, że Anglia z Francją ukróć uroszczenia rosyjskie i żąda z nich za drugą niepozostanie. Na dowód przytacza, że obie floty połączą się na Bałtyku do wspólnego działania.

Austria.

Wiedeń, d. 27. Czerwca. — Lloyd wyczytał z okólnika rosyjskiego, że Rosyi przychylnie zamiary wszyscy dotąd zapoznawali. Więcej rozsądku ludzkiego w ocenianiu postępowania najnowszego Rosyi w Turcyi okazuje korespondent kaliski dziennika owego, kiedy mówi: «byłoby to przeciw wszelkim doświadczeniom historycznym, gdyby odłatał skargi ludności greckiej w Turcyi na wolność i opieszałość urzędników i władz tureckich niemają się wciąż objąć o tron cara rosyjskiego i Turcyi nieustannie sprawiać nowe kłopoty.» Dziennik Presse wy-

nosi, że Rosya w nocy ostatniej niestósowne i przywłaszczające wyrażenie się: «kościół grecko rosyjski» cofnęła. Zresztą żyją tu w zaufaniu niezachwianem, że nawet w przypadku, gdyby Rosyanie Jassy i Bukarest obsadzili, pokój nie zostałby zakłóconym.

— Z Brucku nad Leitą piszą 22. bież. m.: Naj. pan przybył tu dziś rano o 6tej ze swiątą osobą pociągiem kolei z Wiednia i przyjmowany był w dworcu przez wszystkie władze, duchowieństwo i mnóstwo mieszkańców z wielką czcią i uszanowaniem witany był wiatami. Śród bicia dzwonów wyjechał Naj. pan do koszar szkoły wojskowej, uczynił ich przegląd, kazał w obec siebie odbywać ćwiczenia i wyraziwszy swoje zadowolenie, zwiedził biura starostwa okręgowego i sądu kolegijskiego, poczem o wpół do 9. puścił się w dalszą podróż do Hainburga.

Gaz. Preszburzka z dn. 23. b. m. pisze: Wczoraj o 3 po południu J. C. K. A. Mość, udając się na zwiedzenie instytutu kadetów w Hainburgu zwiedził miasto nasze. Na moście na Dunaju przyjmowali N. pana śród huków dział i bicia w dzwony, reprezentanci miasta, potem przy domu komitatowym najwyższe władze wojskowe i cywilne, na których czele znajdowali się J. C. W. arcyks. Ernest, wiceprezydent namiestnikostwa hr. Altems, komendant dystryktu jen. Ruckstahl. JCMość jechał śród okrzyków mieszkańców przez świetnie przystrojone ulice do domu komitatowego, gdzie stanął na nocleg. Wieczorem było przedstawienie w przybranym teatrze i uroczyste oświetlenie miasta.

Dnia 23. Naj. pan powrócił do Wiednia o godz. 3ciej po południu w towarzystwie swoich adjutantów i udał się do zamku.

Galicya.

Zapewne z dniem 1. Lipca wejdą w urządowanie nowo naznaczone do Krakowa władze jakoto: urząd obwodowy wstępujący w miejsce rady administracyjnej i magistrat obejmujący obowiązki dotąd przez radę miejską pełnione. Znaczniejszą część urzędników do tych władz przeznaczonych, jest już w Krakowie, a w tych dniach reszta ich przybędzie. Za organizacją administracyjną nastąpi niebawem i sądowa. Nowy prezes wyższego sądu krajowego radzca ministerjalny dr Strojnowski jutro tu spodziewany, a wraz z nim przybędzie jak słyszymy 18 nowo nominowanych lecz dotąd nieznanych jeszcze radzców sądowych (sędziów cywilnych) i 12 sędziów kryminalnych. Liczba urzędników znacznie się jeszcze powiększy, skoro Kraków staje się siedziskiem władz centralnych całej zachodniej Galicyi. O ile nam wiadomo, dotychczasowy lokal sądowy w zabudowaniu pojezuickim obok ś. Piotra, uznanym został za niedostateczny na pomieszczenie biur wszystkich, zwłaszcza, iż każdy radzca sądowy ma mieć osobną kancelaryę. Jedną z ważniejszych czynności będzie urządzenie ksiąg hip. wszystkich własności włościańskich.

Turecja.

Z Konstantynopola pisze Journal de Constitutionnel wysoka porta niezaniebawia niczego, co do postawienia kraju w stanie obronnym służyć może; w skutek postanowień w tym względzie utworzone będą w Bulgarii dwa korpusy armii o 45 do 50,000 żołnierza; sztab szkoły wojskowej wyjechał już dnia 11. t. m. do Warny, z kąd uda się do Szumli, gdzie także jenerał dowodzący armią rumelską, Omer basza, wkrótce stanie. Sztab ten składa się z dyrektora szkoły, Achmeta baszy, pułkownika beya, podpułkowników Ramis effendi, Eszrew effendi i Hussim effendi, którzy z powodu tego wszyscy na pułkowników posunięci zostali, dalej z Ressa effendi, Baschi Kiatis, i Agoba, lekarza szkoły przygotowawczej w stopniu bimbaszy i z 40 innych oficerów stopni rozmaitych. Francuzki dowódzca szwadronu Magnan, będący od wielu lat profesorem przy szkole wojskowej, przymuszony był wczoraj odjechać do Szumli do Achmeta baszy.

Trzeci korpus armii liczący 45 do 50,000 zbierze się w Erzerum pod dowództwem Abdi baszy, jenerała dowodzącego korpusem anatolskim. Pułkownik Fah bey i 16 oficerów sztabowych także uda się w dniach tych do Trapezuntu a ztamtąd do Erzerum. Kapitan Marsault, oficer francuzki od jazdy, zostający w służbie porty, do sztabu tego należy.

Sztab korpusu inżynierów wyjechał już do Szumli, z kąd wszędzie, gdzieby obecność jego była potrzebną, udawać się będzie.

Sztab artylerji wyszedł już przed kilku dniami z wojskiem tego rodzaju broni.

Dalej powiada dziennik ten: siły zbrojne marynarki tureckiej ustawiły się od najpółnocniejszego punktu Bosforu od Terapii aż do wuiścia do morza Czarnego. Składają się obecnie z 35 okrętów, pomiędzy temi są 2 trypokładowe, 3 dwupokładowe, 10 fregat, 4 korwety, 8 brygów i 8 parowców, z tych 4 wielkiego rozmiaru. Siły te nieustannie i codziennie się powiększają, i to częścią przywołanemi z rozmaitych przystani kraju statkami, częścią też 8 okrętami, których wyszykowanie wewnątrz arsenału z pospiechem się wykończa.

Część najznaczniejsza floty stoi na kotwicy naprzeciw Bujukdere i Sari Veri; fregaty dwie obrócone są ku morzu Czarnemu. Wszystkie te piękne, zazwyczaj przez spokojność i samotność swoją imponujące okolice przybrały nagle postać jeszcze wspanialszą a ożywienie niezwykle przez obecność okrętów i wszystkich młodych marynarzy, których w teraźniejszych stosunkach groźnych kraju duch najlepszy ożywia.

Flota owa odznacza się mianowicie uzbrojeniem zupełnem, które nawet żądaniom najwyższemu dostrzegacza jakiegobądź nie do życzenia niepozostawia; osada składa się powiększej części z byłych żołnierzy silnych i dobrze wyćwiczonych ludzi. Rząd przed czasem niedawnym dołożył starania, aby wszystkich nienajlepszej sławy ludzi oddalać z floty.

Oprócz Kapudan baszy, który w przypadku wojny zawsze jeszcze jest dowódcą naczelnym armii morskiej, stać będzie jeszcze flota pod rozkazami wice admirała Achmeta baszy, który jedynie w tym celu od brzegów Czarnogóry powrócił; jest to mąż odznaczający się rzadką stałością charakteru, czynnością niezmordowaną, patriotyzmem i wiadomością wojskowemi. Dalej dowódcami wyższymi są: Mustafa basza, Muszewer basza i Osman basza. Pod dowódcami takimi z majtkami takimi, flota turecka — przekonanie mocne mamy — wszędzie, gdzie potrzeba będzie, powinność swoją wypełni.

— Gaz. powszechna augsb. opisując obecne zbrojenie się Turcji, państwo to w smutnym przedstawia stanie i mówi: Chcąc się bić, potrzeba dwóch przeciwników. Zbroją się przeciw napadowi, choć napastnik się nie ruszył, zbroją się, a nie było wypowiedzenia wojny, ani nawet powodu do niej rzeczywistego. Cóż byłoby gdyby Rosya nie ruszyła się za Prut? gdyby sobie szczególną zachowała rolę zostawienia zachodnim państwom utrzymanie i opiekę Turcji? Gdyby w Stambule tłumy Azyatów i Europejczyków, Egipcyan, Albańczyków, Syryjczyków, a w ogóle Muzułmanów i Renegatów zebrały się, a nie widać było nieprzyjaciela? Większyby to był kłopot niż przejście Prutu. Porta znajduje się teraz między dwoma próżnemi kasami, między bankiem który zbankrutował i bankiem który jeszcze nie otwarty. A od tego banku, który obiecano zapomódz 30 milionami piastrow, żądają teraz 45 mil. pożyczki. Patriotyczny bank, który jeszcze nierozpoczął czynności swoich, robi co tylko może, 7½ zalicza milionów, czwartą część summy żądanej, ale zawsze dosyć aby z góry już bank wmieścić w katastrofę. Każdy miesiąc na przygotowaniu spędzony jest zyskiem dla Rosyi. Dość jej czekać dopóki ostatniego piastra nie wydadzą, a i na to wielkiej trzeba cierpliwości: czekać tylko dopóki nieregularny żołnierz nie zacznie wołać o chleb i płacę. Książę Menzykow opuścił Turcję z pogroźką, ostrzegając portę przed najmniejszym zamachem na prawa i przywileje kościoła greckiego. Rosya może spokojnie przyglądać się jak długo Turcja wytrzyma pod zawieszonym nad głową swoją mieczem Damoklesa. Stan takowy jest sam przez się nie do wytrzymania. Miasto czarodziejskie nad ciśnieiną Marmora, mogą obronić mocarstwa morskie przed flotą rosyjską, ale czémże zdołają zapobiedz upadkowi Turcji, aby ją obronić przed zwołanymi zaciężnymi żołnierzami, którym nie zapłacono żołdu? Nie o to dziś pytanie, czyli Turcja oprzeć się zdoła sile wojennej Rosyi, ale jak wyjdzie z własnych swoich kłopotów.

— Ze Skadaru w Albanii donosi depesza: Książę Miriditów otrzymał nakaz jak najszybszego gromadzenia o ile można licznych wojsk nieregularnych i poprowadzenia ich do Szumli.

Były dowódzca twierdzy Zabliaku, na nowo został aresztowany i do Carogrodu powieziony. Znaczne masy wojska wsiadają na statki w Dulcigno i udają się do Carogrodu.

Kronika miejscowa.

Poznań, d. 2. Lipca. — Naczelny prezes wielkiego księstwa poznańskiego pan Puttkammer zawiadomił dyrektorów gimnazyalnych prowincyi, ażeby uczniom zabierającym się do stanu duchownego oświadczyli, że mogą się zgłaszać do naczelnego prezesa po stipendia, jeżeli mają zamiar uczuć się teologii katolickiej na uniwersytecie, po złożeniu egzaminu dojrzałości. Przy proźbie o stipendium powinni złożyć swe zaświadczenia.

— Wczora opuścili miasto nasze panowie Dr. Szafarkiewicz profesor przy gimnazjum św. Maryi Magdaleny i Dr. Ritschl profesor przy gimnazjum Fryderyka, mając zamiar poznać w księstwo poznańskie pod względem geognostycznym i botanicznym. Rozpoczynają podróż swoją od jeziora Gopla, w ogóle o Kujaw — dalej do Wapna i t. d. Nadmienić wypada, że panowie ci udają się z polecenia tutajszego towarzystwa nauk przyrodzonych i mają otwarte listy do wszystkich władz prowincyalnych, aby im następczali ułatwienia w ich umiędzynarodowionych poszukiwaniach. Spodziewamy się, że i szanowni obywatele nieodmówią im ze swej strony poręki, jeżeli cel ich zawiedzie do ich włości.

Środa, d. 1. Lipca. — Dzień 29. p. m. od samego rana był parny, spokojny, tak spokojny nawet, że na polu ani jedno żdźbło się nieporuszyło. Każdy przepowiadał burzę po takiej głębokiej i parnej ciszy. Jakoż po czwartej godzinie zciemniał horyzont, błyskawica za błyskawicą, piorun za piorunem pruć powietrze i śród ogromnego grzmotu padał deszcz ulewny a potem spadł grad wielkości laskowego orzecha i potłukł w mieście przeszło 1600 szych różnej wielkości. Burza rozerwała jedną stodolę, wiele drzew wyrwała z korzeniami, uszkodziła mnóstwo dachów i zrzuciła wielkie szkody w dojrzałych rzepiach, grochu i owocach. Zboża i ziemniaki przyjdą zapewne do siebie. Mamy czterech tu szklarzy, a jak Środa Środą, tyle niemieli naraz do roboty. Szkodę samą w szychach podają na 300 tal.

Wiadomości handlowe.

Berlin, d. 2. Lipca. — Pszenica 65—71 tal., żyto 54½ tal., jęczmień 38—40 tal., owies 28—31 tal., groch 50—58 tal., rzepak zimowy i rzepik zimowy 72—70 tal., olej rzepiowy 10½ tal., olej lniały 10½ tal., okowita bez beczi 26 tal.

Przybyli do Poznania dnia 3. Lipca.

BAZAR: Berendes z Brzozy, Radziwiński z Paryża.
HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Kleemann z Padeborn, Bethe z Hamm, Meyer z Offenbach, Graumann i Böhm z Berlina.
POD CZARNYM ORŁEM: Engel z Wollau, Ribbeck z Dol. Jeschar, Szulczewski z Bogusiewa, Zakrzewski z Dobrezyna.
HOTEL RZYMSKI: Koczorowski z Jasinia.
HOTEL PARYSKI: Karczewski z Lubrza, Albrecht z Konrat, Schatz z Wrzesni, Twardowski z Kempy, Wojtowski z Zbrudzewa.
HOTEL WIEDENSKI: Haydes z Sulęcina.
HOTEL KRUGA: Gerlach z Dusznik, Kühn z Trebnicy.
HOTEL WROCLAWSKI: Gingieliomoni z Nicaveglia.
W mieszk. prywat.: Rohr z Jarocina, ulica Podgórna, Nr. 15.; Weidner z Kargowy, ulica Rycerska Nr. 2.

Dnia 4. Lipca.

BAZAR: Cielecki z Lwowa.
HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Giżycki z Szamotuł; Ernst z Lipska; Grosskreutz z Olexina; Sprenger z Lignicy.
HOTEL DREZDEŃSKI: Madai z Kościana; Albot z Baltimore; Kurz z Nürnberg; Rühl z Lipska; Nathan z Berlina.
HOTEL RZYMSKI: Chlapowska z Bonikowa; Ławicki z Buku.
HOTEL PARYSKI: Roll, Kuntischer z Wrzesni; Osiecki z Osieczny; Kuratowski z Bydgoszczy; Kamiński z Kleparza; Moszczeński z Wydzierzewic; Baranowski z Gwiazdowa.
HOTEL BERLINSKI: Kiehn z Szubina; Seifert, Treue z Berlina; Heppner z Jaraczewa; Werner z Lorzendorf; Gröger z Laskow.

POD ŻEOTA GESIA: Zastrow, hr. Garczyński z Berlina; Schnitz z Strzałkowa.
POD BIAŁYM ORŁEM: Hartmann z Stonowa; Niklas z Bielaw; Schützke z Zbąszynia; Lieberknecht z Jablonny; Bieczynski z Grablewa.
POD TRZEMA LILIAMI: Jahn z Rogoźna.
HOTEL WROCŁAWSKI: Spinetto z Mazzanego; Müller z Eschenhausen.
POD KORONĄ: Teske z Pniew; Werner z Rogoźna; Jehus z Tlukaw.

HOTEL EICHBORNA: Breneel, Forbig z Wronek; Broh z Rogoźna; Spornholz z Szczecina; Hanff z Skwierzyny; Landsberg z Zaniemyśla.
EICHENER BORN: Sokolowski z Wrześni; Tawt z Grodziska; Wollheim z Rogoźna.
POD ŁABEDZIEM: Lünnau z Allenstein; Krause z baniemyśla.
 W mieszkaniu prywatnym: Koeh z Karczewa, S. Marcin nr. 19.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Król. Sąd powiatowy w Kościanie.
 Wydział I.

Dnia 18. Lutego 1853. r.

Od majątności szlacheckiej Sepienka części drugiej w powiecie lutejszym położonej, składającej się z trzech części wsi Sepienka i połowy wsi Łagiewnik, której tytuł dziedzictwa na imię czworo braci Antoniego, Franciszka, Ignacego i Walentego Płonczyńskich, co do Antoniego i Walentego Płonczyńskich na następcy ich prawnych zainstalowanym jest, i która wedle tacy mogącej być przejranej wraz z wykazem hipotecznym w Registraturze naszej, na 39,027 Tal. 10 Sgr. 7 Fen. oszacowana jest, części Ignacego i Walentego braci Płonczyńskich, ostatnia teraz na imię Józefa Tomasza Płonczyńskiego uregulowana, sprzedane być mają

dnia 10. Października 1853.

przed południem o 11. godzinie w miejscu zwykłym posiedzeń sądowych.

Wszyscy niewiadomi pretendenci realni wzywają się, ażeby się pod uniknieniem prekluzji zgłosili najpóźniej w terminie oznaczonym.

Niewiadomi z pobytu współwłaściciele:

- 1) Julianna owdowiła Derfer,
- 2) Ur. Paweł Łukasz Antoni Płonczyński,
- 3) Teofila Rozalia zamężna Maciejewska,
- 4) Urszula Magdalena Kąsinowska,
- 5) Barbara Kąsinowska,
- 6) Teofil Kąsinowski, resp. niewiadomi sukcesorowie lub posiadziciele następni wzmiankowanych pod 1., 2. i 3., jako też:
- 7) niewiadomi sukcesorowie lub być mogący następni posiadziciele Ur. Gąsiorowskiego w Reczu,

jako też i następni z pobytu niewiadomi kredytorowie:

- 1) niewiadomi sukcesorowie kupca Moses Meyer Bredig,
- 2) Anna z Płonczyńskich, owdowiła Skórzewska,
- 3) Tekla z Płonczyńskich, zamężna Kczewska i mąż jej,
- 4) niewiadomi sukcesorowie zegarmistrza Hirsch Abraham Silberstein,
- 5) Emilia Chłapowska z Rożnowskich i mąż jej,
- 6) nauczyciel prywatny Teodor Suppinger,
- 7) dzierżawca Franciszek Mirkowski,
- 8) niewiadomi sukcesorowie Magdaleny owdowiałej Płonczyńskiej z Bieganowskich,

niniejszemu na termin publicznie się zapożyczają.

OBWIESZCZENIE.

W wydziale podpisaną Kommissyją toczą się:

- a. Okupienia rent czyli czynszów i ciężarów realnych, oraz regulacye według ustaw z dnia 2. Marca 1850., w następujących włościach:
- a. w powiecie Babimostkim:
- 1) w Nowym Widzimiu, 2) na kolonii Kębłowskiej, 3) w Kargowie i w Line — posad chałupniczych.
- b. w powiecie Bukoskim:
- 1) w Glinie, 2) w Jastrzębnikach,
- c. w powiecie Chodzieskim:
- 1) w Jabłonowie, — także separacya, oraz wynagrodzenie za prawo pastwiska i prawo do drzewa, 2) w Heliodorowie regulacya, 3) we wsi Uscz-Neudorf, gospodarstwa Nr. 43. co do odłączonych od niego posad kolonistów, 4) we wsi Uscz-Neudorf, gospodarstwa Nr. 44. podobnie jak poprzednio, 5) we wsi Uscz-Neudorf gospodarstwa Nr. 50. podobnie.
- d. w powiecie Gnieźnieńskim:
- 1) w Arcugowie (Antolce), 2) w Grzybowie wódkach (Jozinkach), 3) w Kędzierzynie, 4) w Gaju-Makowskim i w Rudkach, 5) w Starych Kokoszkach — także okupienie serwitutów (służebności), 6) w Nowych Kokoszkach podobnie,

- 7) w Małachowie-Szemborowicach, 8) w Myślicinie, 9) w Owieczkach — także okupienie serwitutów (służebności), 10) w Nowaszkach — podobnie, 11) w Pławniku podobnie, 12) w Pustochowie podobnie, 13) w Szewcach podobnie, 14) w Wywrotnym Zdroju podobnie, 15) w Strzyżewie.

e. w powiecie Kościańskim:

- 1) w Karczewie, 2) w Jaskółkach, 3) w Wielkich Łękach, 4) w Wolkowie, 5) w Gryżynie i Gryżynce, 6) w Borowie,

f. w powiecie Kroboskim:

- 1) w Nowém Grabkowie, 2) w Żytowieku i na osadzie Teodosowie, 3) w Małej Łęce, 4) w Grodzisku.

g. w powiecie Szamotulskim:

- 1) w Wróblewie, 2) Głuchowie, 3) w Wierzchocicach, 4) w Pakawie, 5) w Kłodzku.

h. w powiecie Ostrzeszowskim:

- 1) w Łęce opatowskiej.

i. w powiecie Śremskim:

- 1) w Koszkowie, w Tworzymierkach, 3) w Biernatkach — mesznego, 4) w Błażewie — podobnie.

k. w powiecie Średzkim:

- 1) w Brodowie, 2) w Libartowie, 3) w Murzynowie borowem we wsi i na holendrach,

l. w powiecie Wyrzyskim:

- 1) w Miasteczku zamiana naturalistów, należących się plebanii i organistów katolickim, na rentę pieniężną, 2) w Głiszczu.

m. w powiecie Wągrowieckim:

- 1) w Morakowie, 2) w Chojnie regulacya, 3) w Klemenhof, 4) w Zabiczynie, 5) w Redgoszczy, 6) w Wybranowie.

n. w powiecie Wschowskim:

- 1) w Przybiniu i na posadzie młynarskiej.

o. w powiecie Międzyrzeckim:

- 1) w Rybojadach.

p. w powiecie Poznańskim: w Glinienku.

B. Zniesienia wspólności według regulaminu z dnia 7. Czerwca 1821. w następujących dziedzicach:

- a. w powiecie Babimostkim: na boru Rakoniewie, ustanowienie granicy.
- b. w powiecie Gnieźnieńskim:

- 1) na holendrach Brzózki — wynagrodzenie za pastwisko, 2) na holendrach Lindery — podobnie.

c. w powiecie Poznańskim:

- 1) w Gurczynie — separacya gruntów Kałki zwanych.

d. w powiecie Szamotulskim:

- 1) w Ostrorogu separacya, 2) w Ostrorogu wynagrodzenie za prawo do drzewa.

e. w powiecie Śremskim:

- 1) w Mieczewie, okupienie praw leśnych, 2) we wsi Błażewie — wynagrodzenie za prawo pastwiska i prawo do drzewa, 3) na holendrach Borowiec, wynagrodzenie za pastwisko, 4) na holendrach Łęg podobnie.

f. w powiecie Wągrowieckim:

- 1) w Mieścisku — separacya, 2) w Rgiel-sku — rozdział pastwiska.

Wszystkich niewiadomych może uczestników tychże spraw wzywa niniejszemu podpisaną Kommissyją, ażeby się dla dopilnowania praw swoich, w terminie na dzień 16. Sierpnia r. b. wyznaczonym przed południem o godzinie 10tej w izbie jej instrukcyjnej, tu w Poznaniu u Pana Luckwald Assessora Regencyjnego, zgłosili; w przeciwnym bowiem razie, na czynnościach rzeczonych, nawet chociażby pokrzywdzonymi byli, zaprzestaje muszą i z żadnymi już wybiegami naprzeciw takowym słuchani niebędą.

Poznań, dnia 29. Maja 1853.

Król. Pruska Kommissyja Generalna w W. X. Poznańskim.

LOTERYA.

Ciągnięcie klasy pierwszej loteryi 108. dn. 6. Lipca się rozpocznie. Losów do téjże nabyć można u Nadkolektora Fr. Bielefeld.

Dyrekcya Bractwa polskiego w pow. Śremskim zawiadamia członków Bractwa, iż w dniu 11. Lipca odbędzie się walne zebranie Bractwa w Śremsku w sali Pana Kadziłłowskiego o godzinie 3ciej po południu.

Na témże zebraniu wylosowane będą akcje spółki Bractwa za rok upłyniony. Śrem, dnia 2. Lipca 1853.

Przedaż inwentarza.

W dobrach **Smogulec i Smogulecka wieś** pod Kcynią i Golańczem ma być następujący inwentarz:

55 do 60 sztuk koni i zrzebaków,
 50 — 52 — wołów roboczych i stadniki,
 30 — 35 — krów dojnych,
 45 — 50 — rogacizny młodej, około 3000 sztuk owiec i jagniąt, trzoda chlewna i drobiarz,
 dnia 8. Lipca r. b. w **Smoguleckiej wsi**,
 dnia 9. Lipca r. b. w **Smogulcu**, zawsze zrana od godziny 9tej w drodze dobrowolnej publicznej licytacji za gotową zapłatą w pruskiej monecie, przedany.

Dominium **Smogulec**, dnia 1. Lipca 1853.

E. SCHLICHT

poleca się Szanownej Publiczności jako poźłotnik i maarz sztafirowy w Hotelu Wiedeńskim.

Przy ulicy Wodnej Nr. 2. jest kilka pomieszczeń, jakoteż kram z pomieszkaniem i sklepami po kupcu p. Ephraim od Sw. Michała r. b. do wynajęcia. Dowiedzieć się można w tym samym domu w handlu na pierwszym piętrze, lub też przy placu Wilhelmowskim Nr. 17.

W Bazarze w Poznaniu są do wynajęcia pomieszkania wielkie i male, tudzież dwa sklepy czyli kramy na handle, częścią tatechmiast, częścią też od 1. Października 1853. r. poczynszy. O warunkach dowiedzieć się można od J. Griesingiera.

Podaję do Szanownej Publiczności, że jako **Jan Brusikowski** majster garncarski opuścił ten świat, przeto żona uprasza sobie u Szanownych Obywateli, ażeby o niej nie zapominali, z powodu pozostałej wiele roboty, i ma krewnego przy sobie, który robotę utrzymuje.

A. Brusikowska, St. Marcin Nr. 37.

Kurs giełdy Berlińskiej.

Dnia 2. Lipca 1853.	Sto-pa pCt.	Na pr. kurant	
		papie-rami.	gote-wizna.
Pożyczka rządowa dobrowolna.....	4½	—	100½
dito z roku 1850.....	4½	102½	101½
dito z roku 1852.....	4½	102½	101½
Obliży długu skarbowego.....	3½	93½	93
dito premii handlu morskiego.....	—	—	—
dito Marchii Elektoralnej i Nowej..	3½	—	91
dito miasta Berlina.....	4½	101½	101½
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3½	100½	99½
dito Prus Wschodnich.....	3½	—	97½
dito Pomorskie.....	3½	99½	99
dito W. X. Pozn., nowe.....	3½	—	97½
dito Szląskie.....	3½	—	—
dito Prus Zachodnich.....	3½	—	96½
Bilety rentowe Poznańskie.....	4	—	99½
Louisdory.....	—	—	—
Akcie kolei żelaznej Starog. Poznańsk.	3½	94	93

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.	Dnia 4 Lipca 1853. r.			
	od		do	
	tal.	šgr.	tal.	šgr.
Pszonicy, szefel.....	2	11	6	2
Żyta, szefel.....	1	28	—	1
Jęczmienia, szefel.....	1	18	—	1
Owsa, szefel.....	1	1	3	1
Tatarski, szefel.....	1	10	—	1
Grochu, szefel.....	1	28	—	2
Ziemniaków, szefel.....	—	16	—	18
Siana, centnar.....	—	20	—	22
Słomy, kopa.....	9	—	10	—
Masła, garniec.....	1	15	—	1
Spirytusu (beczka 120 kw.) 80 ½ Tral.	21	—	21	15